

[Oluf Pedersen.]

forslag, som gik ud paa Afrustning, der ikke er det samme som Afvæbning, var anslaaet til at ville medføre en Bekostning paa i alt 11½ Mill. Kr. Ved Behandlingen af dette socialdemokratiske Forslag, der jo maatte give Udtryk for dette Partis Opfattelse af Ordningen af Danmarks ydre Retsværn, tog Det radikale Parti Afstand og sagde: Dette er ikke tilstrækkeligt.

Under denne Forhandling kan det være naturligt at anføre den Begrundelse, der blev givet af den socialdemokratiske Ordfører — det findes i Folketingstidenden for 1924—25 Sp. 1733, og Ordføreren var den samme, som var Ordfører i Dag, det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen. Det ærede Medlem gjorde her gældende, at dette Lovforslag ubetinget var det mest betydningsfulde, der havde ligget paa Tingets Bord. Der var ikke noget i Retning af, at det ærede Medlem ikke var fuldt ud klar over, at det var en alvorlig Sag, man behandlede. Det ærede Medlem hævdede, at Socialdemokratiet gik ind for Afrustning; derom havde det aldrig været i Tvivl; det var sig sit Ansvar bevidst, det var ikke bange; det var baade sundt og værdigt, at man erkendte sin Afmagt. Det ærede Medlem erklærede sig rede til en Forhandling, men Grundlaget maatte være Opgivelse af den tvungne Værnepligt og Overgang fra krigsmæssigt Udstyr til Vagthold.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen fastholdt meget stærkt, at det var ikke et demagogisk Afrustningsforslag, der her var Tale om, men det første Skridt til Fredens Indtog mellem Folkene ud fra et ærligt Had til Stridighedens Afgørelse ved Vaaben; thi „forbandet være Krigen og al dens Væsen, og Skam faa den, som virker til dens Fortsættelse og undlader at virke til dens Afskaffelse“. Disse Udtalelser af det ærede Medlem blev mødt med Bifald fra Tilhørerpladserne. Det vil sige, det ærede Medlem her indtog et Standpunkt, som forekommer mig helt anderledes end det, han indtog i Dag.

Under Behandlingen udtalte den nuværende Udenrigsminister P. Munch som Ordfører for de Radikale, at det vigtigste i Lovforslaget var Opgivelse af den tvungne Værnepligt og Overgang fra det krigsmæssige Udstyr til et Vagthold, der skulde være i Stand til at løse Neutralitets- og Folkeforbundsopgaver, og han føjede til, at det var hans Opfattelse, at det var denne Opgave, man burde løse, og han var ikke i Tvivl om, at denne Opfattelse ogsaa vilde blive den sejrende. Han var saa sikker paa det, at han gav Udtryk for, at hvis Folkets

Flertal ikke gav Lovforslaget Tilslutning, vilde han ikke have det gennemført. Man kan alene heraf drage visse Slutninger angaaende de Forventninger, man har med Hensyn til Tilslutningen til det nuværende Lovforslag, idet der nu ikke er stillet Forslag om, at det skal ud til Folkeafstemning.

Mellem de to Regeringspartier, Socialdemokratiet og det radikale Støtteparti, afsluttedes et Forlig, hvorefter 1 600 Mand skulde indkaldes aarlig i 4 Maaneder og genindkaldes i 2 × 12 Maaneder med en Dagløn paa 8 Kr., 12 Kr. under fortsat Indkaldelse. Dette var jo en helt anden Lønning end de 50 Øre, stigende til 65 Øre, som Regeringen nu giver, i hvilken Lønning der ikke efter Lovforslagets Beregninger er paatænkt nogen Stigning.

Den samlede Udgift efter det Forslag, som man her var blevet enig om, var 17½ Mill. Kr., det vil sige, at de Radikale havde tvunget Socialdemokraterne til en Stigning paa 50 pCt. Det var det Offer, som den socialdemokratiske Regering maatte bringe de Radikale.

Den 9. Oktober 1930 fremsattes der af den nuværende Regering et Lovforslag, som i sin § 1 foreslog, at Hæren og Flaaden skulde omdannes til Vagtkorps og Statsmarine til at varetage Danmarks Neutralitet og Folkeforbundsopgaver i Overensstemmelse med mellemfolkelige Regler og Aftaler. Dette Lovforslag gik ud paa, at de bestaaende Fæstninger skulde nedlægges og den tvungne Værnepligt skulde ophæves. I Anledning af Bestemmelsen om, at den tvungne Værnepligt skulde ophæves, var der foreslaaet visse Regler, som skulde sikre en alsidig Sættelse af Hæren, saadan at det ikke blev en Lejehær. I Regeringens Forslag var der ogsaa Bestemmelser om, at de private Korps skulde ophæves.

Udgiften til denne Ordning, som altsaa har været foreslaaet paa Rigsdagen af den nuværende Regering som ansvarlig Regering, og som blev vedtaget her i Folketinget, var fastsat til 18 Mill. Kr. om Aaret. Det vil sige, at i de 6 Aar havde der ikke været nogen Anledning til at skifte Anskuelse, man foreslog den samme Udgift i 1931 som 1925. Udgifterne var praktisk talt uforandrede, og der er Grund til at gøre opmærksom paa, at man altsaa ikke gennem disse 6 Aar var blevet klogere. Det fremgik af alle de Udtalelser, der blev fremsat under Behandlingen, at man var ganske klar over, at der stod et stort Folkeflertal bag Regeringen, og man maa jo ogsaa være klar over, at det var en Regering, der handlede ud fra de Erfaringer,